

od leta 1969

V ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Julij - September 2024 | San Floriano del Collio, Luglio - Settembre 2024
Leto LVI št. 3 | Anno LVI nr. 3

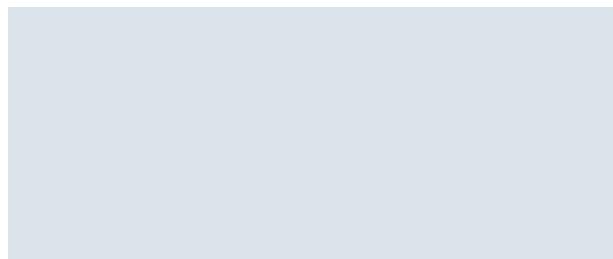
Pošiljatelj:

S. K. P. D. "F. B. Sedej"

Trg Svobode 6

34070 Števerjan (GO) – ITALIJA

vestnik@sedej.org

Poste Italiane Spa

Spedizione in abbonamento Postale

70% - DCB/Gorizia

Lasten tisk

KAZALO

UVODNIK	3
DUHOVNA MISEL - STO TOČK SI PRISLUŽI NEBESA	5
SLAVILI SO NAJMLAJŠI - POROČILO 52. FESTIVALA	6
MED BOROVCI PLESALI TUDI GOSTJE IZ KANADE	8
LOVSKI BLAGOR! - UPLENILI PRVEGA JELENA V ŠTEVERJANU	8
ZDRUŽENI OB PETJU IN MOLITVI - LETOŠNJI PRAZNIK SV. MOHORJA	10
OB GLASU ZVONOV VSE DO LJUBLJANE IN BLEDA - PRITRKOVALCI	11
TEHTNICA SE JE SPET NAGNILA V PRID SSK	12
VESTI IZ ŠTEVERJANSKE OBČINSKE HIŠE	13
SE DOBIMO P'R P'ČU! - PRENOVILI VODNJAK PRI REJEVIH	14
USTALJENI VAŠKI PRAZNIK - VAŠKA TRGATEV 2024	15
NA KMETIJI HUMAR NA VALERIŠČU NASTOPILE LUTKE	16
ODTENKI LJUBEZNI V ŠTEVERJANSKIH KLETEH	17
IZLET NA BRIONSKE OTOKE - DELOVANJE KD BRIŠKI GRIČ	17
KMETIJSKA RUBRIKA - LETO NEPREDVIDLJIVOSTI	18
NOGOMET IN... PING PONG - NOGOMETNI TURNIR NA JAZBINAH	19
PRVI MAJ IN FANTOVSKÉ DOGODIVŠČINE	20
KAKO JE ŽIVETI DANES - INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCİ	21
KAJ SE DOGAJA OKOLI NAS	22
MOJ SLADKI KOTIČEK	23
ČESTIKE, DAROVI, SMRTI	24
ZA VEDNO NAS JE ZAPUSTIL SAVERIJ ROŽIČ	26
VABILA	26
IGRICA	28

Opremili in uredili člani društva »F. B. Sedej«

Urejanje, lektoriranje in grafično oblikovanje in tisk: **Ivan Boškin, Petra Ciglic, Lapo Farolfi, Damjan Klanjšček, Elija Muzic, Klara Terčič in Ema Terpin.**

Glavni urednici: **Petra Ciglic in Klara Terčič**

Odgovorni urednik: **Ivan Vogrič**

Platnica: oblikovanje **Petra Ciglic**, fotografija **Rebeka Bernetič**

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče** in naslov, ali potrebujete kate-rokoli informacijo, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Če bi radi objavili svoj prispevek v našem glasilu, nam pišite po elektronski pošti ali pokličite.

Uredništvo Števerjanskega vestnika: vestnik@sedej.org

Petra Ciglic
342 8945726
ciglic.petra@gmail.com

Damjan Klanjšček
329 7227151
damjanklanjscek@gmail.com

Klara Terčič
366 1650128
klaratercic@gmail.com

Jakob Leopoli (blagajničar)
328 0914497
jakob.leopoli@gmail.com

EVROPSKI DUH MIRU ZADONEL V ŠTEVERJANU

UVODNIK

Lapo Farolfi

Števerjanski »plac« zagotovo še ni doživel takega glasbenega večera. Dogajanje na povzdignjeni ploščadi so spremljale mile zvezde na jasnem poletnem nebesnem oboku. Vse oči in ušesa navzočih, ljubiteljev glasbe ter umetnosti, vaščanov, ki so se množično zbrali na glavnem trgu, so bile usmerjene k živahni skupini mladih glasbenikov. Pred čudovitim ozadjem, ki ga je nudilo praznično osvetljeno pročelje župnijske cerkve, je nastopal evropski mladinski orkester. Prijeten zrak avgustovske noči so prepajale harmonije Mozartove opere in Bizetove suite. V svoji skoraj stoletni zgodovini so zidovi števerjanskega zvonika tedaj prvič odvibrirali v zvenu Čajkovskijeve glasbe. Spravni duh Beethovnov *Ode radosti*, ki je privrel iz godal, pihal in trobil mladih simfonikov, je segel globoko v srca prisotnih in daleč stran od prizorišča. Še upadajoči srp lune ni pustil predse oblakov, da bi lahko užival v tem glasbenem večeru. "Akustika je bila krasna, vsaka nota, vsaka tema in melodija je prišla do izraza." Tako se je o koncertu izrazila nastopajoča violinistka Athena Picech. "Rada bi poslušala še kak koncert na tem trgu, saj je res čudovit!"

Na večer 3. avgusta 2024 je v Števerjanu nastopil evropski mladinski simfonični orkester. Sestavljalo ga je petinštirideset glasbenikov in glasbenic od štirinajstega do enaindvajsetega leta. Pričujoči sestav, znan pod kratico ESYO (European Spirit of Youth Orchestra), združuje v imenu glasbe najstnike iz cele Evrope. Med protagonisti večera z naslovom *Evropska noč v Brdih* so namreč bili Italijani, Slovenci, Francozi, Hrvati, Španci, Srbi, Makedonci, pa vse do Turkov, Norvežanov, Romuncev in nenazadnje, kar ni zanemarljivo, Rusov in Belorusov. Organizaciji tega čudovitega koncerta je botrovalo sodelovanje gostujoče Občine Števerjan, domačega društva F. B. Sedej in Sveta slovenskih organizacij.

Pod vodstvom maestra Igorja Corettija Kureta se je kopica simfonikov prvič zbrala v Ajdovščini julija meseca, tako da so v borih par tednih spravili skupaj res kakovosten, obširen in raznolik glasbeni program. Sledila je enotedenska turneja, ki se je dotaknila prav naše vasi, Montenarsa na Videmskem, Pordenona in se zaključila v Trstu 8. avgusta. Letošnja poletna turneja je bila res enkratna, saj orkester ne bo nikdar več nastopil v tej zasedbi. ESYO je namreč projekt, ki ob vsaki sezoni preko selektivnih avdicij izbere novo skupino nadarjenih glasbenikov.

S koncertom v naši briški vasi je orkestrski sestav prvič obeležil 30. obletnico delovanja. Projekt ESYO je namreč nastal leta 1994 kot plod zamisli tržaškega violinista in dirigenta Corettija Kureta. To so bila leta, ko je na bližnjem Balkanu divjala kruta državljanska vojna. Kot odgovor na to si je novonastali orkester zadal cilj, da preko glasbe združuje mlade iz cele celine, da potom umetnosti gradi vrednoto sožitja in ruši zidove sovraštva v imenu skupnega evropskega duha. Prvič so takrat

Številno občinstvo se je zbralo na vaškem trgu
FOTOGRAFIJA: društvo Sedej

nastopili na Gradu Dobrovo in v veselje nam je lahko, da so se po tridesetih letih koncertiranja na vseh koncih Evrope in z največjimi svetovnimi virtuozi želeli povrniti ravno v izhodiščna Brda.

Da bi bolje spoznali realnost evropskega mladinskega orkestra smo se pogovorili s sedemnajstletno Atheno Picech, doma iz Krmina, ki je bila letos izbrana za nastopanje v tem prestižnem ansamblu. Svojo izkušnjo je povzela takole: "Orkester, v katerem nastopajo glasbeniki iz cele Evrope, je igral kot eno samo telo. Telo, ki je sestavljeno iz več organov, noben pa ni boljši in važnejši od drugih ter jih ne izključuje. Vsi smo bili povezani med seboj prav zaradi glasbe." Nakar je dodala: "Lepota te skupine je bila ravno ta, da ni bilo predsodkov. Predstavili smo se kot glasbeniki, kot prijatelji in sodelavci, ne pa kot sovražniki. V teh tednih sem spoznala krasne osebe in zdi se mi, da poznam bolje te glasbenike kakor druge ljudi, s katerimi se sicer družim že celo življenje. Bili smo vsak dan, cel dan z glasbilom v roki in se spoznavali preko glasbe. Sam način, kako kdo igra, ti lahko o njem pove marsikaj. Prijateljela sem na primer z rusko flvtistko. Zato, da bi se udeležila tega projekta, je morala potovati kar štiri dni. Glasba je uničila vsako mejo in menim, da je to prišlo prav posebno do izraza, ko smo igrali."

Na našo priprošnjo nam je violinistka, ki letos obiskuje zadnji letnik goriškega klasičnega liceja Primoža Trubarja, opisala, kakšno je bilo vzdušje, ko so se najstniki prvič srečali, in kako so potekale vaje. "Povezali smo se med sabo po zaslugi glasbene igre, imenovane *Who is Who*, ki jo vsako leto uprizorijo člani orkestra. Prvega dne se po večerji vsi predstavniki določene države združijo in zaigrajo skladbo, ki predstavlja lastno državo, ostali pa jim prisluhnejo. Italijani smo pripravili pesem

Orkester je sestavljalo petinštirideset glasbenikov in glasbenic

FOTOGRAFIJA: društvo Sedej

Sarà perché ti amo. Ker je bila slovenska flvtistka edina iz svoje države, sem ji z dvema zamejcem priskočila na pomoč in vsi skupaj smo zapeli *Ti moja rožica*. Če preidem k vajam, te so v teku prvega tedna potekale po skupinah. Prve violine smo imele kot učitelja Vita Imperata, italijanskega violinista, konzertmaisterja simfoničnega orkestra v Kataniji. Profesorjeva pomoč nam je omogočila, da smo v enem samem tednu pripravili svoj del programa, ki je bil zahteven, a čudovit. Dal nam je res veliko napotkov o programu in seveda tehničnih nasvetov, brez katerih bi nam ne uspelo doseči tako visok nivo. Drugi teden vaj pa je potekal drugače, saj smo vadili vsi skupaj. V nedeljo smo prvič zaigrali uverturo Mozartove opere *Idomeneo*. Dirigent nam je čestital že po prvi skupni vaji: tega si nismo pričakovali in nam je res pomagalo, da smo obravnavali zahtevnejše skladbe z različnim občutjem. Ko smo prvič odigrali ljubezensko temo v "Fantasy Overture" Čajkovskega, smo se vsi ustavili in se pogledali navdušeno. Menim namreč, da je to ena izmed najlepših orkesterskih tem, ki so jih kdaj napisali."

Pogovor se je seveda dotaknil tudi samega koncertnega večera in lokacije, kjer je ta potekal: "Zelo sem vesela, da sem nastopala v kraju, ki nam je domač. Akustika je bila res odlična, kdor je sedel v zadnji vrsti, je lahko poslušal ravno tako kot ta, ki je sedel v prvi vrsti, kar ni samoumevno. Vsi glasbeniki so si ob prihodu na števerjanski glavni trg ogledali sončni zahod ob čudovitem razgledu vinogradov in gričev. Imela sem tudi priložnost, da sem obrazložila kolegom zgodovino teh krajev, saj so me spraševali, kako je mogoče, da so napisi dvojezični. Preden bi dospeli v Števerjan, smo si ogledali Sočo z njeno krasno barvo - nekateri so celo spraševali šoferja, če bi se lahko ustavili, da bi slikali krasno reko. To vzdušje tujih glasbenikov mi je bilo v razmislek, saj imam občutek, da včasih podcenjujemo lepoto naše krajine."

Za zaključek nam je Athena zaupala enega najlepših spominov na to izkušnjo, ki ji je ostal zapisan v srcu: "Predno smo prvič zaigrali evropsko himno, to se pravi Beethovnovo *Deveto simfonijo*, je naš dirigent Igor Coretti Kuret delil z nami čudovite besede. Govoril je o *Zdravljici*, ki pravi: "Da koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak!" Tako smo morali mi igrati: brez sovraštva do drugega, ampak kot velika družina. To je moral biti evropski duh nas mladih."

In res je na števerjanskem "placu" tistega prijetnega poletnega večera zazvenela harmonija sreče in sprave. Res so člani evropskega mladinskega orkestra znali pričarati čudovit glasbeni večer, kakršnih upamo, da bo naš »plac« gostil še mnogo.

STO TOČK SI PRISLUŽI NEBESA DUHOVNA MISEL

Župnik Marijan

Neka dobra kristjanka se je pojavila pred nebeškimi vrati. Bila je prestrašena in je napeto čakala. Sv. Peter jo je lepo, prisrčno sprejel, skušal jo je pomiriti, a vseeno je resno pristavil: "Za vstop v nebese je potrebno zbrati sto točk!" Dobra žena je začela naštevati: "Bila sem zvesta svojemu možu vse življenje, otroke sem krščansko vzgajala, ni mi vedno uspelo, a trudila sem se. Dvaindvajset let sem bila katehistinja v župniji, bila sem prostovoljka pri Karitas. Vedno sem skušala lepo prenašati vse ljudi, ki so bili okoli mene, posebno župnika in sosede ..."

Ko se je ustavila, da zajame sapo, je sv. Peter rekel: "30 točk in pol!"

Za ženo je bilo to kot strela z jasnega. Tedaj je poskusila naštevati še dalje: "Ah, ja! Stregla sem svojim ostarelim staršem, odpustila sem sestri, ki je bila na bojni nogi zaradi dediščine. Redno sem hodila k nedeljski maši, razen ob porodu svojih otrok. Udeležila sem se tudi duhovnih vaj in raznih srečanj. Redno sem molila, posebno pri šmarnicah v maju ..."

Sv. Peter pa je takoj dostavil: "Smo pri 33 točkah!"

Žene se je polastil obup. Kako naj pride do sto točk? Naštela je vse najvažnejše pozitivne stvari,

100

ki jih je v življenju storila in težko bi še kaj dodala. S solzami v očeh in tresočim glasom je rekla: "Če je tako, potem me lahko reši le BOŽJE USMILJENJE in njegova dobrot!"

"Sto točk!" je skočil gor in vzkliknil sv. Peter.

Vsem svetnikom je na ta način v življenju uspelo zbrati po sto točk, ker niso računali in se zanašali le na lastno modrost, moč, sposobnosti, delavnost, ampak so se z močno vero oprli predvsem na Božjo pomoč, na njegove navdihe in še posebej na BOŽJE USMILJENJE.

Do polnosti božjih točk želijo svetniki pomagati priti tudi nam. Zato so pri Bogu. Zato se jim z zaupanjem priporočajmo. Če je uspelo njim, zakaj ne bi tudi nam? Saj smo zato ustvarjeni: za

večno srečo pri Bogu. Na tem svetu pa pridno zbirajmo svoj delček točk!

Če smo obrnjeni v pravo smer, je vse, kar moramo storiti, le to, da hodimo naprej – z močno vero, v božjo in svetniško pomoč. Utrujmo jo skupaj, zdaj in vedno! Potem bo On nadaljeval z nami in za nas povsod tam, kjer sami ne zmoremo ali ne znamo.

Srečno pot s korajžnim in odločnim pogledom naprej in gor!

SLAVILI SO NAJMLAJŠI!

POROČILO O 52. FESTIVALU NARODNO-ZABAVNE GLASBE ŠTEVERJAN 2024

Ans. Istrski fantje
FOTOGRAFIJA: društvo Sedej

Na letošnjem 52. Festivalu narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2024, ki je potekal v nedeljo, 7. julija 2024, je nastopilo 8 ansamblov. Strokovno komisijo za glasbo so letos sestavljali **Marijana Mlinar, Hanzi Kežar, Patrick Quaggiato, Nikolaj Pintar** (kot predstavnik društva), **Jani Rednak, Mike Orešar, Igor Podpečan**.

Vsa besedila je ocenila komisija za besedilo, ki so jo letos sestavljale **Costanza Frandolic, Marija Kostnapfel** in **Martina Valentiničič** (kot predstavnica društva).

Obema komisijama je predsedoval **Matija Corsi**, predsednik S. K. P. D. Frančišek B. Sedej.

Ansambli so nastopili v sledečem vrstnem redu in s sledečimi skladbami:

- **ANSAMBEL DIREKT**

Tja vodi me srce [ans. Štajerskih 7]

La dolce vita [melodija Kristjan Jenko, besedilo Matej Trstenjak]

- **ANSAMBEL OBČUTEK**

Hej prijatelj [ans. Lojzeta Slaka]

Komaj čakam [besedilo Matej Kocjančič, melodija Brane Klavžar]

- **ANSAMBEL ZAPLET**

Tri leta sem jo čakal [ans. Petra Finka]

Zapleteno dekle [besedilo Klara Perne, melodija Marjan Turk]

- **ANSAMBEL GREŠNI MUZIKANTI**

Dekle povej [ans. Lojzeta Slaka]

Najini vrtovi [besedilo David Bevc, melodija Gregor Kolar]

- **ANSAMBEL KVINTA**

Vesela polka, vince in pesem (asn. FRanca Miheliča)

Moja hčerka (besedilo Matej Kocjančič, melodija Jože Umek)

- **ANSAMBEL BRIŠKI KVINTET**

Ne nosi mi rdečih rož (ans. Prleški kvintet)

Slovenska pesem (besedilo Mojca Defferri Dolenc, melodija Aljoša Defferri)

- **ANSAMBEL ISTRSKI FANTJE**

Dan je pust (ans. Lojzeta Slaka)

Na tej zemlji istrski (besedilo Gregor Rožič, Zmago Glavaš, melodija Zmago Glavaš)

- **ANSAMBEL GAŠPERJA MIRNIKA**

Zakladi Slovenije (ans. Franca Miheliča)

Muzika (besedilo in melodija Damjan Pasarič)

V soboto, 6. julija 2024, je bil na vrsti Festivalski večer z glasbo v živo od 19. ure dalje. Številno publiko je zabaval ANSAMBEL SLOVENSKI ZVOKI. Na voljo je bil bife z izvrstno hrano, vrhunskimi vini in dobro, osvežujočo pijačo. Obiskovalci ste lahko preizkusili naše okusne in sočne pečene piščance na žaru, kakovostno meso in vino. Stojnice s hrano in pijačo so se z glavnega trga preselile med borovce. Na sobotni večer je bil vstop prost.

Med Borovci v Števerjanu se je nedeljski tekmovalni del začel ob 18. uri. Komisija je letos podelila sledeče nagrade:

- Prvo nagrado 52. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2024 v vrednosti 1.400,00€ ansamblu GAŠPER MIRNIK.
- Drugo nagrado 52. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2024 v vrednosti 800,00€ ansamblu ZAPLET.
- Tretjo nagrado 52. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2024 v vrednosti 500,00€ ansamblu BRIŠKI KVINTET.
- Nagrado za debitanta v vrednosti 200,00€, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo najboljšemu ansamblu med tistimi, ki so prvič nastopili na Festivalu, ansamblu ZAPLET.
- Nagrado za melodijo v vrednosti 200,00€, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo najboljšemu ansamblu med tistimi, ki so prvič nastopi na Festivalu, ansamblu Gašperja Mirnika za skladbo Muzika, avtorja Damjan Pasarič.
- Nagrado za besedilo v vrednosti 200,00€, ki jo podeli strokovna komisija za besedilo na podlagi najboljšega besedila izvirne skladbe, avtorjema GREGORJU ROŽIČU in ZMAGU GLAVAŠU za besedilo Na tej zemlji istrski v izvedbi Ans. ISTRSKI FANTJE.

Občinstvo je po svoji presoji izbralo zmagovalca:

Nagrado občinstva v vrednosti 500,00€ je prejel Ans. Istrski fantje. Ocena občinstva je upoštevala izključno izvedbo skladbe iz zakladnice.

Napovedovalca letošnjega Festivala sta bila Stefania Beretta in Primož Forte.

MED BOROVCI PLESALI TUDI GOSTJE IZ KANADE PLESNI NASTOP NA FESTIVALSKI SOBOTI

Petra Ciglic

V sklopu festivalske veselice, ki se je odvijala med borovci v soboto, 6. julija, je S.K.P.D. F. B. Sedej gostil tudi slovenski plesni ansambel Triglav iz Kanade. Skupina od svoje ustanovitve leta 1972 ohranja slovensko kulturo v Kanadi preko petja in plesa. V Števerjanu je nastopila zasedba petindvajsetih plesalcev. Slovenski plesni ansambel Triglav pri vseh nastopih po Kanadi in tudi po svetu izvaja plesne in pesmi iz različnih slovenskih regij. "V letu 2024 si želimo nastopiti na različnih prireditvah in se udeležiti posebnega seminarja folklornih plesov v organizaciji Izseljenskega društva Slovenija v svetu in Javnega sklada za kulturne dejavnosti ter se izpopolniti v slovenskih narodnih plesih. Ob svojih nastopih pa želijo spoznati različne slovenske kraje in ljudi, saj velika večina mladih plesalcev še ni bila v Sloveniji," so o sebi zapisali pred nastopom na prizorišču 52. Festivala narodno-zabavne glasbe Števerjan 2024. Slovenijo je skupina obiskala leta 2000 in 2009. Obisk pa jim je po njihovih besedah "vil nove moči in veliko navdušenja, tako da se je v zadnjih letih ansambel zelo prenovil in mladim generacijam prebudil zanimanje za slovenske

Plesno skupino so ustanovili leta 1972
FOTOGRAFIJA: društvo Sedej

ljudske plesne".

Člani ansambla, ki so vsi mladi, vadijo med letom enkrat na teden. Imajo pa tudi spletno stran (<https://www.canadianslovenianmb.ca/triglav-dance-group>), na kateri si lahko ogledate njihove plesne nastope. Nastop v Števerjanu smo sicer člani društva tudi snemali, posnetek pa je na voljo na YouTube kanalu društva F.B. Sedej.

LOVSKI BLAGOR! UPLENILI PRVEGA JELENA V ŠTEVERJANU

Petra Ciglic

"Jelena kar dobro poznam. Vem, kako se premika, saj jih je tam, od koder sem doma, veliko," razkrije Cristian Nardulli, ki je bil presenečen nad tako številnimi klici in pohvalami, ko se je razvedelo, da je uplenil prvega števerjanskega jelena. Lovec, ki sedaj živi v Števerjanu, je doma iz Tabelj in je bolj navajen na lov na jelena kot pa na divjega prašiča. V Števerjanu pa je jelen precejšnja novost. "Dejstvo, da smo ga uplenili mi in ne katera od sosednjih lovskih družin, je, mislim, stvar lovske sreče, ko se ti nasmehe naša namišljena boginja Diana," dogodek komentira Jurij Klanjšček, direktor števerjanske lovske družine. Za jelena se namreč že dolgo

potegujejo tudi sosednje lovske družine, ki ga še niso uplenile.

Ob tem pomembnem mejniku smo se odločili, da se nekoliko poglobimo v lovski svet in se z domačima lovcema pogovorimo o situaciji z jeleni, šakali in še o marsičem.

Izbirčni merjasec ali jelen?

Prvega jelena v vasi je Nardulli uplenil v nedeljo, 18. avgusta, na Kovačevem. Da se tam potika velika žival, je izkušeni lovec takoj razumel. "Osem dni sem ji nosil jabolka in koruzo. Sprva sem mislil, da gre za navadnega merjasca. Toda leta bi ne pojedel le jabolka in pustil koruzo. Za-

Prvi "števerjanski" jelen
FOTOGRAFIJA: Cristian Nardulli

radi tega sem razumel, da imamo opravka ali z zelo izbirčnim divjim prašičem ali z jelenom," z nasmehom pripoveduje Nardulli. Skrivnostna žival je prihajala na kraj nenavadno zgodaj. "Osmi dan sem se zgodaj odpravil na prežo. Prišel sem tja ob 19.20, ob 19.30 pa je pristopical jelen," se spominja lovec, ki je žival uplenil dva dni po pričetku lovske sezone na jelena. Uplenjeni jelen je bil 130-kilogramski samec samotar, ki je v Števerjan verjetno prišel zato, ker so ga ostali, večji jeleni spodili. Med sezono parjenja se namreč samci med sabo borijo in krožijo sami. Ta jelen, ki je bil v primerjavi z drugimi nekoliko manjši, se je verjetno oddaljil. Zaradi tega, je dodal Nardulli, ni zelo verjetno, da bi se tu nahajali še drugi.

Jelena so v Brdih sicer že opazili pred dvema letoma, ko so naleteli na njegove stopinje in ga tudi fotografirali z lovskimi kamerami. Njegova prisotnost se v lovskem okrožju Brda, ki obsega območje od Štmavra do Pevme, Podgore, Ločnika, Krmina in Mernika, veča. Direktor števerjanske lovske družine Jurij Klanjšček pa zagotavlja, da v Brdih jelenjad ne bo nikoli dose-

gla števil divjih prašičev ali srnjadi. Za to obstaja več vzrokov. Jelen, ki je bistveno večji od srnjaka, potrebuje za življenje velik prostor. Števerjan je sicer obširen, toda ima veliko hiš in cest. »Tudi zato smo jelena dobili pozneje v primerjavi s Krasom, sosednjo Slovenijo in predvsem s severnim delom dežele FJK,« pravi Jurij Klanjšček. "Jelen, ki ima velike in razvejane rogove, nima rad naših gozdov tudi zaradi goste robide, ki ga ovira," pa pravi Nardulli in dodaja, da potrebuje jelen sleherni dan veliko količino paše, trave, v naših gozdovih pa je ne najde dovolj.

V bodočnosti pa jih bomo vseeno videvali več kot doslej. "V gorah je namreč njihovo število tako zraslo, da se premikajo počasi proti dolini," še razlaga Cristian Nardulli in ugotavlja, da so se po vsej verjetnosti nekateri premaknili tudi s Krasa, ko je tam gorelo.

Tudi šakal je pri nas že realnost

Šakal je zver, ki je po velikosti nekaj vmesnega med lisico in volkom, človeka se raje izogiba, lahko pa se približa naseljem. V naše kraje je prispel v začetku osemdesetih let, potem pa se je prisotnost šakala začela eksponentno širiti. Šakal je doma z območja Grčije in Turčije, ker pa je zelo prilagodljiva žival, se je z veliko lahkoto in hitrostjo razširila tudi pri nas in celo v severnih državah, kljub temu, da so med temi območji velike razlike v podnebjju in temperaturah. »Njegov prihod smo pričakovali z mešanimi občutki,« prizna Jurij Klanjšček. Ponoči se tudi v Števerjanu že sliši zavijanje, čeprav jih zdaleč še ni toliko kakor na Krasu. "Njihova socialna struktura je zelo solidna," pravi direktor števerjanske lovske družine. Prednost šakala, razlaga Klanjšček, je tudi ta, da lahko lovi bodisi sama kot v tropu. Lahko pleni torej od najmanjše miši, do srne, v tropu pa se lahko loti celo mladega jelena. Prisotnost šakala potemtakem neposredno vpliva na število srn. V zadnjih letih zaradi šakala predvsem na Krasu že opažajo upad srnjadi. »Za civilno družbo in vinnogradnike je to pozitivno, saj bo v predelih, kjer je prisoten šakal, morda nekoliko manj škode na trtnih poganjkih,« izpostavlja Klanjšček.

V veliki meri je tudi stvar sreče

Lovska sezona se v bistvu začne 1. aprila in traja do 31. januarja. Takrat so lovci na terenu, po-

tem pa je čas za preverjanje. Pristojni organi namreč s pregledom čeljusti vsake odstreljene živali (v okraju Brda je ponavadi nad 700 čeljusti na leto) preverijo, da števila odgovarjajo planu odstrela in da sovpadajo s tem, kar je direktor zapisal v register. Med lovsko sezono pa gre kar nekaj časa tudi za košnjo, čiščenje stez, gradnjo in popravilo visokih prež, veliko ur je čakanja na prežah, potem pa je treba uplenjeno žival očistiti, pripraviti meso in ga razdeliti. "Lovci namreč sodelujemo tudi z društvi, občinami ipd. in nudimo zastonj divjačino vaški skupnosti," pravi direktor števerjanske lovske družine. Vsak lovec se potem sam odloča, koliko časa bo namenil tej dejavnosti, glede na poklic, družino, druge dejavnosti glede na fizično in zdravstveno stanje. "V veliki meri je tudi odvisno od lovske sreče. Se je že večkrat pripetilo, da je isti lovec eno leto uplenil ogromno, leto kasneje pa ničesar," ugotavlja Jurij Klanjšček.

Z veseljem bodo priskočili na pomoč mladim

Dežela FJK, oz. urad za lov, ribolov in naravne vire, je lansko leto pregledala vsa lovišča in glede na desetletno krčenje površin, na katerih se lahko izvaja lovsko dejavnost, izdala odlok glede števila in gostote lovcev na teritoriju. V Števerjanu je namreč prisotne veliko divjadi, toda teritorij je posejan s hišami in cestami, v bližini katerih lovci ne smejo izvajati svojega posla. »Naša lovska družina je bila zaradi odloka prisiljena izgubiti nekaj mest, kar je doletelo tudi nekatere druge lovske družine,« pravi Jurij Klanjšček in

razlaga, da so si potem pomagali z letnimi dovoljenji, kar pa za lovce, ki bi želeli biti polnopravni člani, ni optimalna rešitev. Izgubljeno mesto pa pomeni, da ko nekateri lovci odslužijo, jih ne bo nihče nadomestil. »S strani mladih je sicer relativno malo zanimanja,« ugotavlja Klanjšček in pristavi, da vlada v Italiji žal še vedno nekoliko negativna percepcija lovca kot nasilneža. Drugače pa lovca vidijo na primer v Sloveniji, Avstriji ali na Nemškem, kjer je lovec - gospod. Le-ta mora biti namreč pravi strokovnjak v poznavanju zakonov, predpisov v zvezi z varnostjo in orožjem. V rednem stiku mora biti z organi za javno varnost ter je odgovoren za premišljeno upravljanje z divjadjo. Postopek, da sploh postaneš lovec, ni enostaven. Potrebno je opraviti tečaje, plačati pristojbine, opraviti zdravniške preglede ipd. »Z velikim veseljem pa bomo priskočili na pomoč tistim, ki se za to zanimajo,« še poudarja Jurij Klanjšček. Število lovcev se namreč v celi Italiji manjša. "Dežela skuša problem deloma zakrpati s tem, da dovoljuje lovcem biti član istočasno v dveh lovskih družinah, kar je bilo do še pred par leti absurd. To pa seveda, če je sploh prosto mesto in če člani lovske družine privolijo,« naprej razlaga direktor števerjanske lovske družine, ki pa kljub nelahkemu postopku do lovskega poklica, spodbuja mlade, naj pristopijo in naj stopijo v kontakt z lovsko družino, če so zainteresirani. "Zelo veseli bomo priliva mladih sil in bomo rade volje pomagali pri učenju, z nasveti in po potrebi pri izposoji ali iskanju rabljenega orožja," zaključuje Jurij Klanjšček.

ZDRUŽENI OB PETJU IN MOLITVI LETOŠNJI PRAZNIK SV. MOHORJA

Ema Terpin

Praznik sv. Mohorja in Fortunata je pomemben praznik za števerjansko cerkveno skupnost. V petek, 12. julija, se je zbralo veliko število vernikov pri večerni sveti maši. Vodil jo je domači župnik g. Marjan Markežič. Bogoslužje je bogatelo še petje cerkvenega zbora in natrkavanje zanesljivih pritrkovalcev iz Števerjana. Večer se je zaključil s tradicionalno procesijo, ki se je vila po ozkih števerjanskih ulicah vse do prenovljenega vodnjaka v zaselku »Gabrski konc«. Verniki so se zaustavili na dveh postojankah: najprej pri Marijini kapelici in na koncu še za trenutek pred oltarjem, ki so ga pridne žene postavile pred župnijski dom. Vsi verniki so se veselili praznika in se združili v skupni molitvi.

OB GLASU ZVONOV VSE DO LJUBLJANE IN BLEDA DELOVANJE ŠTEVERJANSKIH PRITRKOVALCEV

Lapo Farolfi

Tradicija pritrkovanja je tako v Števerjanu, kakor širom po Brdih in Sloveniji, dolga in globoko zakoreninjena. Glas zvonov spremlja že od zdavnaj življenje skupnosti v vseh njenih trenutkih: oznanja praznovanje in žalovanje, naznanja začetek in konec dela... Ljubezen do zvonov se je v naši vasi prenesla skozi stoletja in generacije večjih zvonarjev vse do danes, ko domačo tradicijo neguje nova skupina mladih pritrkovalcev, ki jo sestavljamo Nikolaj Skok, Samuele Mian in podpisani. V minulih štirih letih, odkar smo prevzeli vajeti delovanja na zvoniku, smo zaigrali že marsikatero melodijo na števerjanske in tuje zvonove. V letošnji sezoni pa smo se udeležili prav posebnih podvigov. Zato nam je v veselje, da lahko svoje izkušnje ob bronastih glasbilih v pričujoči številki vaškega glasila delimo z vami. Upamo, da bo vest o našem delovanju naletela na kako milo in radovedno uho.

Priložnosti za vzpon do cerkvenih zvonov je tekom leta veliko: najpogosteje se v Števerjanu in sosednjih vaseh to dogaja ob vaških praznikih in patronih. S kolegi pritrkovalci iz briškega in goriškega prostora smo spletili globoke vezi, tako da smo vedno lepo vabljeni na okoliške zvonike, da obogatimo praznično bogoslužje in se povešimo v dobri družbi. Letos smo bili za praznik Marijinega vnebovzeta, kakor je v navadi, spet v Medani, ob drugih prilikah pa v Gradnem, Gornjem Cerovem, Pevmi, Kojskem, Koprivnem...

Drugače se pritrkovalci iz širše okolice radi srečujemo na pritrkovalskih srečanjih, ki jih prirejajo nekatera društva. V goriškem Podturnu (Borgo San Rocco) je 11. avgusta potekalo 49. srečanje "dai Scampanotadors", pri katerem je sodelovala tudi naša skupina. Najprej smo v senci lipovega drevesa ob župnijski cerkvi prisluhnili melodijam, ki so jih izvajali glasbeniki iz furlanskih Predalp, z Videmskega in iz Furlanske nižine. Nato smo še sami stopili na zvonik mestne cerkve: najprej smo zaigrali tri komade na pritrkovalski način, to se pravi, da smo z mirujočimi zvonovi ročno udarjali s kembljem ob krilo zvona. Nato smo še zazvonili z vsemi tremi zvonovi, kar

pomeni, da smo zagnali glasbila tako, da so nihala in enakomerno bila. Po nastopu vseh prisotnih skupin nas je domače društvo pogostilo na tamkajšnji šagri.

Meseca maja smo v imenu domače župnije nastopili na pritrkovalskem srečanju koprške škofije, ki se je vršilo na večstoletnem kamnitem zvoniku kojščanske cerkve Svetega Križa v Brdih. V odmerjenem časovnem intervalu so se skupine z Briškega, Tolminskega in Vipavskega preizkusile v najrazličnejših melodijah, izvedenih na tri ali celo štiri zvonove, kot je v navadi v Vipav-

Zvonček želja na Bledu
FOTOGRAFIJA: s spleta

vski dolini. Ko je še zadnjič bronovina zamolkla, so predstavniki škofije nagradili vse navzoče in povabili najboljše nastopajoče skupine na septembrsko vseslovensko pritrkovalsko srečanje v Ljubljani. Med imenovanimi smo bili tudi mi: 8. septembra smo torej odpotovali v slovensko prestolnico. Dogodek je gostila župnija Svete Device Marije v Polju. V popoldanskih urah so slovesnost otvorile litanije, sledila je predstavitev zgodovine cerkve - današnja stavbo so postavili leta 1897 po tragičnem velikonočnem potresu, ki je leta 1895 hudo prizadel Ljubljano. Od leta 1923 gosti levi zvonik največji oziroma najtežji zvon na Slovenskem, ki tehta skoraj šest ton in je sicer železen. Ljubljana je tistega popoldneva postala stičišče celotne slovenske pritrkovalske umetnosti, ki se v najrazličnejših oblikah pojavlja od Prekmurja do Brd, od Gorenjske do Do-

lenjske. Na dan Marijinega rojstva so z desnega zvonika odzvene pisane melodije. Ducat skupin se je izkazal povečini v stoječih melodijah, in sicer pesmih, kjer se pritrkuje na vse tri ali štiri mirujoče zvonove. Nekateri pa so popestrili dogajanje z letečimi melodijami, kar pomeni, da je veliki zvon nihaje zvonil, na ostale pa so usklajevalno pritrkovali. Na župnijskem dvorišču smo ob prigrizku in dobri kapljici še malo pokramljali, komaj je harmonika zapela, pa so nas neusmiljene kaplje dežja odgnale domov. Zadovoljni, da smo glas števerjanske tradicije ponesli v slovensko prestolnico, smo se od nje poslovili.

“Otoček sredi jezera, gori pa cerkva. Na sivi skali grad stoji, Bled v soncu ves žari. Z otoka poje stari zvon: bim bam bim bam bom...” tako poje Ansambel bratov Avsenik v znameniti pesmi. Tudi nam je štiristoletni zvon iz cerkve Marijinega Vnebovzetja odpel, ko smo v ponedeljek, 29. julija, šli pritrkovat na Blejski otok. Že pred dvema letoma nas je tamkajšnji župnik g. Janez Ferkolj, kateremu gre iskrena zahvala za gostoljubje, povabil, da bi kdaj prišli spremljat bogoslužje na otoško svetišče. Letos

poleti se je torej res pojavila prilika za večdnevni izlet na Gorenjsko, katerega osrčje je bila prav ponedeljkova jutranja maša. Na čoln smo se vkrkali že zarana, ko je vodno površino še pokrivala megla in se je sonce še sramežljivo skrivalo za gorami. Ko smo stopili na otok, tam še ni bilo turistov. V prijetnem jutranjem hladu smo prehodili znamenitih devetindevetdeset stopnic in se povzpeli na kamniti turn. Povzpenjali smo se s kratkimi koraki, obdani smo bili z zgodovino: na predzadnji ploščadi je stala prenovljena stolpna ura, obkrožali so nas debeli, petsto let stari zidovi, okrašeni z baročnimi motivi. Mala lestev nas je privedla do zvonov: krog in krog bronnenih glasbil iz osemnajstega stoletja se je razprostiral čudovit pogled na jezero, okoliške hribe in mesto. Očarani od tolikšne prelesti smo s sladkim pritrkavanjem predramili Blejčane. Čas, ki smo ga preživeli na zvoniku pred in po maši, je minil res v hipu. Izlet smo zaključili pri najznamenitejšem slovenskem zvonu, in sicer z zvonjenjem zvončka želja. “Ko zvon ji stari zadoni, želja se izpolni ji. Mogoče pravljica drži, poskusi kdaj še ti!”

TEHTNICA SE JE SPET NAGNILA V PRID SSK

MARJAN DRUFOVKA BO VODIL ŠTEVERJANSKO OBČINO V NASLEDNJIH PETIH LETIH

V letu 2024 so tudi v Števerjanu, tako kot v številnih občinah v Furlaniji-Juljski krajini, potekale občinske volitve. Po treh mandatih se je od županskega stolčka poslovila Franca Padovan, na njeno mesto pa je bil izvoljen kandidat Slovenske skupnosti Marjan Drufovka, ki si je s 302 glasovoma (65,65 odstotka) zagotovil mesto župana Občine Števerjan za naslednje petletje. Za protikandidatko Majo Humar (Občinska enotnost) je glasovalo 158 števerjanskih volivcev (34,35 odstotka). Na volišča se je v soboto, 8. junija, odpravilo 67,5 odstotka upravičencev. Izmed teh je Slovensko skupnost podprlo 269 volivcev (67,93 odstotka), Občinsko enotnost pa 127 volivcev (32,07 odstotka).

Občinski svet sestavlja sedem predstavnikov Slovenske skupnosti: Matej Pintar, Martina Valentincic, Donatella Serafino, Katrin Komjanc, Gabrijel Lango, Matija Corsi in Milko Di Battista, in trije predstavniki Občinske enotnosti: Maja Humar, Joško Terpin in Valentina Terpin. Za odbornici pa sta bili na umestitveni seji imenovani Donatella Serafino in Martina Valentincic, ki je tudi nova podžupanja.

Županu, občinskima odbornicama in celotnemu občinskemu svetu uredništvo Števerjanskega vestnika čestita in jim želi obilo uspeha in plodnega delovanja.

OBNOVA VODNJAKA PR' REJEVIH

Občinska uprava se je prijavila na razpis notranjega ministrstva za državni prispevek v višini 58.589,87 evra, ki je namenjen vrednotenju občinskih imovin in sanaciji zgradb ter ozemlja, za izvedbo nujnih del na občinskem teritoriju. Obnovili smo vodnjak na Križišču Pr' Rejevih. Blagoslov obnovljenega vodnjaka je potekal v torek, 20. avgusta. Zahvala gre vsem krajanom za organizacijo večera in domačinom za pripravo slastnih dobrot.

SREDSTVA NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Občinska uprava se je na podlagi zakona št. 160 iz leta 2019 prijavila na javni razpis. Ministrski prispevek za občine, ki štejejo manj kot 5.000 prebivalcev, predvideva za leto 2024 50.000 evrov. Sredstva so namenska, saj priloženi spisek točno določa uporabnost le-teh.

Odločili smo se, da bomo sredstva vložili v posodobitev, popravilo in energetska učinkovitost nekaterih oddelkov javne razsvetljave na občinskem ozemlju.

NEPOVRATNA SREDSTVA ZA NAKUP STROJEV IN OPREME

Meseca septembra smo se prijavili na deželni razpis (D.Z. št. 7/2024) v višini 50.000 evrov iz deželne službe za infrastrukturo in ozemlje. Prispevek predvideva nepovratna sredstva za nakup strojev, orodja in opreme v podporo rednemu vzdrževanju.

NAMESTITEV AVTOMATA ZA VODO V OSNOVNI ŠOLI

Nadaljujemo z udejanjanjem pobud za zmanjševanje količine plastičnih odpadkov. Dežela Furlanija - Julijska krajina spodbuja take predloge in je objavila razpis za namestitev avtomata za vodo s posebnimi filtri in dobavo steklenic. Potrebno je sicer poudariti, da je pitna voda v Števerjanu zelo kakovostna. Investicija je vredna skoraj 3.000 evrov.

POTREBUJEMO VODO

Pobuda je namenjena kmetijam za reševanje težav, povezanih s sušo. Občina Števerjan in konzorcij za melioracijo Julijske krajine se problema zavedata. Tokrat potrebujemo odziv kmetij. Govorimo o investiciji, ki znaša nekaj milijonov evrov, sredstva so na razpolago, toda tehnično preverjanje in načrtovanje se bo začelo le takrat, ko se bo prijavila večina števerjanskih kmetij. Vse informacije lahko dobite na spletni strani: www.comune.sanflorianodelcollio.go.it, v razdelku Novice - Obvestila.

SELITEV OBČINSKIH URADOV

V sredo, 28. avgusta, so se začela obnovitvena dela na občinski hiši. Predvidenih je kar nekaj posegov: statična prilagoditev in protipotresna izboljšava, energetska in tehnološka posodobitev ter notranja preureditev občinskega sedeža. Dela bodo trajala leto dni in znašajo v celoti 933.804,83 evra.

Za kar zahtevno selitev in postopno praznjenje prostorov se je potrebno zahvaliti dobrim domačinom za prostovoljno delo ter uslužbencem. Novi občinski uradi se nahajajo na naslovu Križišče 34, zgornji del Osnovne šole Alojza Gradnika:

- demografski urad, tajništvo in tehnični urad: pritličje;
- županov urad, računovodstvo in slovensko okence prvo nadstropje;
- sedež občinskega odbora in sveta: sedež civilne zaščite;
- socialna delavka in sindikat CISL: pritličje.

POŠTNI URAD

Poštni urad je zaprt od sobote, 29. junija, in bo zaprt do zaključka obnovitvenih del na občinski stavbi. Podjetje Poste italiane kljub prizadevanjem in iskanju primernih začasnih prostorov s strani občinske uprave celi dve leti ni sprejelo nobene ponujene možnosti. Direktor iz Padove zagotavlja, da bo v Števerjanu ob zaključku del poštni urad odprl ponovno tam, kjer je deloval doslej, a do danes nismo prejeli še nobene-

ga pisnega zagotovila. Trenutno obstajata dve možnosti: občani bodo lahko zahajali na pošto v Stražce, kjer naj bi v kratkem odprli namensko okence samo za uporabnike iz Števerjana, druga možnost pa je, da bi v vas redno prihajal mobilni poštni urad. Na tem delamo, a je dogovarjanje s podjetjem Poste italiane kar zahtevno.

PRIJAVILI SMO SE NA DEŽELNI RAZPIS

Dežela FJK spodbuja občinske uprave za načrtovanje, organizacijo in izvajanje kulturnih dejavnosti in prireditev v božičnem času, da bi povečali družabnost in občanom ponudili možnosti za rekreacijo in kulturno zabavo ter tako širili božično vzdušje. Občina Števerjan se je prija-

vila na deželni razpis in v tem duhu vabi vaška društva ter organizacije, naj načrtujejo dejavnosti in stopijo v stik z občinsko upravo, tako bo praznični december v Števerjanu še lepši.

BODIMO VEDNO SEZNANJENI

Dragi občani in občanke, vabim vas, da se pridružite občinskemu Whatsapp kanalu. Le-ta je namenjen vsem, ki živite, delate ali ste na katerekoli način povezani z občino Števerjan. Tukaj boste dobili številne uporabne informacije in delovanje naše občine.

Kanal je na voljo na sledeči povezavi: **<https://whatsapp.com/channel/0029Va-eNWpjCMYOJjeL4xX1M>**

SE DOBIMO P'R P'ČU! PRENOVILI VODNJAK PRI REJEVIH

Maja Humar

Tako se je glasilo povabilo, ki smo ga domačini s Križišča naslovili sovaščanom. V torek, 20. avgusta, smo se ob sončnem zahodu srečali ob vodnjaku Pr' Rejevih.

Vodnjaki so bili v preteklosti po celi deželi pomemben vir pitne vode in so se jih vaščani posluževali vse do leta 1982, ko je ministrska odredba določila, da jih je treba zapreti. V Števerjanu jih je štirideset: enajst jih je v občinski lasti, devetindvajset pa je zasebnih. Nahajajo se po celi vasi in so nekoč pomenili tudi kraj združevanja in srečanja.

V sklop projektov obnove, vrednotenja in olepšanja vaških jeder, ki ga vodi občina Števerjan, sodi tudi prenova vodnjakov v občinski lasti. Po otvoritvi prvega obnovljenega vodnjaka v Gabrskem koncu meseca maja je napočil čas za srečanje ob prenovljenem vodnjaku pri Rejevih.

Vodnjak pri Rejevih ima to posebno lastnost: je vodnjak, zgrajen s strukturo, ki ima štiri koncentrične loke, kar omogoča, da lahko štiri osebe istočasno z vrčem zajemajo vodo. Ta vodnjak meri danes v globino 6,5 metra od vrha do ruševin. Prisotnost vode je stalna.

Prireditve, ki je nastala na pobudo domačinov, so popestrili otroci, ki so recitali poezijo o soncu. Petra Spazzapan in Alen Brisco sta pripovedovala o življenju naših prednikov, ki je potekalo v skladu z ritmi sonca in lune. »Sonce je v vodnjaku prepoznavno kot vir življenja in energije, medtem ko je luna, v obliki katere je klop, simbol za počitek,« sta dejala Amy Devetak in Tim Hlede, nato se je s pobočja nad prizoriščem zaslišalo Prešernove verze o mesecu, ki jih je deklamiral Nicholas Ferligoi. Na večeru je pesem Glejte, že sonce zahaja zapel priložnostni zbor pod taktirko Martine Hlede.

Svoj pozdrav je prinesel župan Marjan Drufovka, ki je posebej poudaril prizadevanja števerjanske občine pri ohranjanju krajevnih kulturnih dediščin. Blagoslovu gospoda Marjana Markežiča je sledila prijetna družabnost na dvorišču pri Feroletovih. Druženje ob vodnjaku, katerega poslanstvo je udejanjeno že prvi večer, se je ob klepetu in kozarcu nadaljevalo do poznih ur.

»Bug vji, k'rkej b'šcu bo d'nih p'r tem p'ču?« To pa bo ostala skrivnost!

Skupinska fotografija ob prenovljenem vodnjaku
FOTOGRAFIJA: Maja Humar

USTALJENI VAŠKI PRAZNIK VAŠKA TRGATEV 2024

Petra Ciglic

“Koliko vam še manjka do konca?” “Pinotov je bilo letos res malo.” “Nekaj več je bilo tokaja in rebule.” “Kako gre pa nov stroj?” Tako je bilo slišati v nedeljo, 15. septembra, na dvorišču kmetije Korsič, ki je vse vaške trgače lepo sprejela in pogostila. V obdobju, ko smo vsi Števerjanci zatopljeni v delo, ker potekajo za nas najbolj zahtevni tedni v letu, je vaška trgatev priložnost, ko si vzamemo trenutek, se srečamo in poklepeta, delimo izkušnje “vndime” in pravzaprav tudi opazimo, kaj vsega imamo skupnega.

Tudi letos se je prav tako kot lansko leto vesela družina Števerjancev zbrala pred jazbinsko cerkvijo Marije Pomočnice. Od zbirališča pa je v sprevodu krenila v nasprotno smer kakor lani, in sicer proti kraju Kovač. Nalogo vinifikacije občinskega reprezentančnega vina je letos prevzela kmetija Korsič Wines. S cvetjem okrašena Fiat Piccola, za krmilom katere je letos sedel vinar Riccardo Marcuzzi, je tudi tokrat stala na čelu spreveda. Tudi simbolično je torej Marcuzzi, ki je poskrbel za pripravo občinskega vina letine

2023, predal štafetno palico naslednji kleti. Za glasbo med hojo so poskrbeli mladi Števerjanci Lapo Farolfi, Samuele Mian in Nikolaj Skok.

Za občinsko reprezentančno vino, ki je

Sprevod na poti proti kmetiji Korsič Wines
FOTOGRAFIJA: Facebook Marjan Drufovka

na pobudo Občine Števerjan in Vinoteke Števerjanski griči prvič nastalo leta 2019, je letos

Vaški glasbeniki

FOTOGRAFIJA:
Facebook Marjan
Drufovka

svoje grozdje iz vrst malvazije, rebule in tokaja, prispevalo 39 števerjanskih občanov. Vsem, ki so prispevali grozdje in predvsem Fabjanu in Mitji Korsič se je iz srca zahvalil števerjanski župan in poudaril, da je rezultat skupno občinsko vino, ki ni "ne moje, ne tvoje, temveč naše!" Dodal je, da je pomen vina prepoznal tudi Urad RS za Slo-

vence v zamejstvu in po svetu, ki sedaj na poziv ministra Mateja Arčona števerjansko vino uporablja kot protokolarno darilo. Na dogodku je bil prisoten tudi predsednik konzorcija za melioracijo Julijske krajine Enzo Lorenzon in odgovorni v uradu za načrtovanje Emiliano Biasutto. Lorenzon je izjavil, da so sredstva za napeljavo vode v Števerjan na razpolago in da je konzorcij pripravljen ukrepati. Pri tem pa potrebuje soglasje s strani večine kmetij. Gosta sta bila nato na voljo za vprašanja.

Navzoči pa so lahko nazdravili s kozarcem lanskega občinskega vina in ob prigrizku v lepem milem septembrskem popoldnevu nadaljevali s kramljanjem v domači družbi, da se prav nikomur ni mudilo domov.

NA KMETIJI HUMAR NA VALERIŠČU NASTOPILE LUTKE ALPE ADRIA PUPPET FESTIVAL TUDI V ŠTEVERJANU

PC

Lutkovna predstava pri Humarjevih
FOTOGRAFIJA: Facebook Marjan Drufovka

Med lokacijami 33. izvedbe lutkovnega festivala Alpe Adria Puppet Festival, ki je bil letos posvečen temi iluzije, je bil tudi Števerjan. Festival prireja CTA - Center za animacijo in lutkovno gledališče iz Gorice pod umetniškim vodstvom Roberta Piaggia. Letos je festival potekal v dveh sklopih. Prvi del se je odvijal med 19. in 23. avgustom s predstavami v Gradežu, Števerjanu, Čedadu, Gradišču in Škocjanu in je bil namenjen predvsem družinam. Drugi del pa je potekal od

1. do 6. oktobra v Gorici in Novi Gorici (tudi v Kulturnem domu in KC Lojze Bratuž).

V ponedeljek, 19. avgusta, so eno predstavo znamenitega lutkovnega festivala gostili tudi na kmetiji Humar na Valerišču. Na terasi kmetije je pod milim nebom nastopila sardinska skupina Is Mascareddas in uprizorila predstavo Burrasca. Kljub slabemu vremenu prejšnjih dni se je namreč tisto popoldne le zjasnilo. Številno občinstvo je bilo zelo raznoliko, poleg domačinov si je prišlo predstavo ogledati tudi veliko ljudi iz okoliških občin. »Odziv ljudi je bil zelo pozitiven,« je dejala Nataša Kocijančič Humar in dodala, da je zelo pomembno, da imajo družine na voljo take brezplačne kulturne dogodke. Prisoten je bil tudi umetniški vodja festivala, Roberto Piaggio, ki je na začetku na kratko nagovoril publiko. Nato je navzoče pozdravil tudi župan Občine Števerjan, Marjan Drufovka. Po predstavi pa so igralci otrokom še razkrili nekatere tehnike in trike lutkovnega gledališča ter jim pokazali lutke. Mali gledalci pa so lahko postavljali vprašanja in se s svojimi najljubšimi lutkami tudi slikali. »Bilo je zelo prijetno. Otroci so se razigrali, dogodek pa se je zavlekel tja do večera,« je povedala predstavnica kmetije Humar, ki s CTA sodeluje že vrsto let.

ODTENKI LJUBEZNI V ŠTEVERJANSKIH KLETEH KONCERTNA VEČERA

CF

Neobičajne lokacije za koncerte lahko še dodatno obogatijo izkušnjo poslušalcev. Dve vinski kleti v Števerjanu, Muzic in Humar, sta bili na začetku junija izbrani s prav takšnim namenom. Vokalna skupina Bodeča neža, ki deluje pod okriljem Prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela in pod vodstvom dirigentke Mateje Jarc, je po daljšem premoru spet pripravila glasbeni projekt in ga pripeljala med briške griče.

Koncert z naslovom Odtenci ljubezni je zaobjel dvanajst skladb slovenskih skladateljev, med katerimi so bile priredbe del Radovana Gobca, Pavla Merkùja, Ambroža Čopija, Andreja Makorja, Tineta Beca in Črta Sojarja Voglarja. Zazvenele so tudi na krajevni ravni zelo poznane *Petelinček je zapieu, Kje so tiste stezice ter Là c'è il mio amore*.

Ljubezen v vseh svojih odtenkih je bila vezna nit koncerta: tekste pesmi in pot ljubezni je z recitacijami izrazila Ilaria Bergnach, igralka dramske družine F.B. Sedej. Niz pesmi je v povezavi z besedili tako ustvaril sklenjeno celoto: mlado dekle je iz nezrele, igrive ljubezni prešlo v

Ženska vokalna skupina nastopila v dveh kletah
FOTOGRAFIJA: Facebook Bodeča Neža

čas zakonskih obljub in novorojenčkov, ljubezen pa se je pokazala tudi v svojem tragičnem obrazu. Celoten program je povezovala ponavljajoča se skladba *Sonce ljuba*.

Koncertnima večeroma so sledile pogojitve po zaslugi članic PD Vrh sv. Mihaela ter dveh vinskih kleti, ki so udeležencem večera omogočile nadaljnjo sprostitev in druženje.

IZLET NA BRIONSKE OTOKE DELOVANJE K.D. BRIŠKI GRIČ

Maja Humar

Kot je že stalnica, smo pri kulturnem društvu Briški grič tudi letos izvedli izlet. Tokrat smo se izpred društva na Bukovju v Števerjanu, ob 6. uri odpeljali z avtobusom proti Fažani, kjer smo se vkrcali na turistično ladjo, ki nas je zapeljala do Brionov. Arhipelag Brionov sestavlja 14 otokov, med temi sta Veliki in Mali Brion. Na Velikem Brionu nas je pričakala vodička. Z vlakcem smo se peljali na ogled Safari parka, golf igrišč, raznih ostalin iz rimskih časov in muzej, v katerem je na ogled vrsta nagačenih živali. Slednje je Josip Broz Tito dobival v dar od raznih glavarjev, ki so k njemu hodili na obisk. Ogledali smo si tudi fotografsko razstavo »Tito na Brionih«. Pred muzejem je v stekleni ogradi na ogled znameniti avtomobil Cadillac, s katerim se je Tito vozil

Skupinska fotografija izletnikov
FOTOGRAFIJA: Maja Humar

po otoku. Peš smo odšli še do cerkvice sv. Germana iz 15. stoletja, v kateri smo občudovali razne freske, kipe in mozaike. Fotografirali smo se pred najstarejšo oljko na otokih in občudovali pinijev drevored.

Na kosilo smo se vrnili v Fažano, se okrepčali ter vožnjo nadaljevali do Pule. Pula ali Pulj je znana po Areni, to pa ni edina znamenitost tega mesta. Spustili smo se niže v podzemne tunele Zerostrasse, ki so jih zgradili med 1. sv.

vojno kot pribežališče pred napadi. Od tu smo se z dvigalom peljali na vrh trdnjave in občudovali razgled na mesto, nato smo se po ozkem stopnišču podali na glavno ulico, kjer nas je pričakal vrvež turistov. Videli smo še Dvojna vrata, slavolok Sergijevcev, oziroma Zlata vrata, in zaključili ogled na trgu ali Forumu pri svetišču Rome in Avgusta. Skočili smo na avtobus, se po poti še ustavili za prigrizek ter se vrnili na sedež ob poznih urah.

LETO NEPREDVIDLJIVOSTI KMETIJSKA RUBRIKA

Ana Terčič

Leto 2024 bo v števerjanskih vinogradih in sadovnjakih zagotovo ostalo zapisano kot ena bolj zahtevnih in nepredvidljivih letin. Vreme je skozi celo leto močno vplivalo na rast in razvoj trt ter sadnih dreves, vinogradniki in kmetje pa so se morali prilagajati hitrim spremembam, da bi ohranili kakovost pridelka.

Letošnja zimska sezona je bila izjemno mila. Nočne temperature so redko kdaj padle pod ničlo, čez dan pa so se gibale med 5 in 15 stopinjami Celzija. To je povzročilo zgodnje prebujanje trt in dreves. Že po 20. februarju so se pri nekaterih sortah, kot je sivi pinot, pojavili prvi znaki življenja. Tako imenovani "jok trte" je zaznamoval začetek rastne dobe, in sicer približno 14 dni prej kot običajno. Marca so temperature še naprej naraščale, kar je pripeljalo do zgo-

Do sredine aprila so bile razmere videti obetavne
FOTOGRAFIJA: Ana Terčič

dnjega cvetenja sadnih dreves, zlasti češenj in marelic. Do sredine aprila so bile razmere videti obetavne. Marelice in češnje so že kazale prve plodove, in tudi trte so se naprej razvijale. Proti koncu meseca je prišlo do nenadne pozebe, ki je v dolini povzročila nekaj škode. Vinogradniki v višjih legah niso utrpeli večjih izgub, za razliko tistih v nižini.

Maja, kar je spet bilo nekoliko zgodaj, so se pojavile prve češnje. V vinogradih je vse raslo, in nekatere sorte so proti koncu maja že cvetele. A vreme ni prizanašalo. Maja in junija so bile padavine pogoste, kar je povečalo tveganje za bolezni, kot sta peronospora in oidij. Vinogradniki so morali biti še posebej pozorni in redno škropiti trte, da bi preprečili širjenje bolezni.

Julij je prinesel nepričakovane izzive. V začetku meseca je območje Brd prizadela toča,

Trte so "jokale" skoraj pol meseca prej kot ponavadi
FOTOGRAFIJA: Ana Terčič

ki je posebej poškodovala vinograde v nižjih legah. Kljub temu je na polovici julija prišlo do pozitivnega obrata, saj se je začela faza barvanja jagod. Po tem je vreme ostalo stabilno in suho, vendar so se v drugi polovici poletja začeli kazati znaki suše. Visoke temperature in pomanjkanje padavin so povzročili, da so trte in sadna drevesa trpela. Trgatev se je začela proti koncu avgusta, kar je bolj zgodaj kot običajno: to je posledica vseh zgoraj navedenih dejavnikov. Vinogradniki se tako nadejajo, da bo pridelek kakovosten in vreden truda, ki so ga vložili skozi celotno leto,

kljub vremenskim izzivom.

Letina 2024 bo vsekakor zapisana kot leto nepredvidljivosti, a tudi kot leto vztrajnosti in prilagodljivosti naših vinogradnikov. Vse pogostejši izzivi, kot so nenadne pozebe, obilne padavine in poletna toča, so jasen znak vpliva podnebnih sprememb, s katerimi se vinogradniki in kmetje vse bolj soočajo. Spreminjajoči se vremenski pogoji terjajo nove pristope pri pridelavi in zaščiti pridelkov, kar za prihodnost pomeni še večjo potrebo po prilagodljivosti in inovativnosti na področju kmetijstva.

NOGOMET IN... PING PONG NOGOMETNI TURNIR NA JAZBINAH

Ivan Boškin

Že spet smo tu, drage bralke in bralci. Neverjetno! Že leto dni je minilo od najbolj športnega dogodka v naši vasi. Vsakokrat, ko se postavim za ekran svojega računalnika, si približam stol k mizi in pomislim, o čem bi tokrat pisal glede nogometnega turnirja, mi v možgane prileti samo nekaj. Glede na to, da se že več let z vami pogovarjam o tej tematiki, dobro veste tudi sami, o čem najraje pišem ob teh priložnostih. Nekateri izmed vas, zagotovo vem, da nestrpno pričakujejo ravno to, o čemer letos ne bom spregovoril. Da pojasnim. Dekleta naše čudovite vinske vasi se vsakič pri meni pritožujejo, da jih postavljam v slabo luč, ko pišem glede njihove (ne)prisotnosti na nogometnem turnirju. No, to sploh ni bil moj namen, zato bi dekleta rad prosil odpuščanja, če so jih moje besede spravile v nelagodje ali celo užalile. Oprostil bi se res iz vsega srca in obljubim, da tega ne bom več storil.

No, sedaj pa preidimo k turnirju. Že preveč besed sem potrosil za športnice, ki se tudi letos niso predstavile na igrišče. Saj vemo, da si tega več nihče ne pričakuje. Vseeno pa v vseh naših srcih ostaja drobec upanja, da bi se to lahko pripetilo. Ampak vsega ne moremo imeti. Imamo namreč že vodo, ki prihaja v naše domove, ne moremo še zahtevati, da bi dekleta, ki so lansko leto obljubila, da bodo vsak dan trenirala

in se pripravila za ta veličastni dogodek, res ponovno napolnila jazbinsko igrišče.

Kot ste, drage bralke in bralci, iz zgornjih besed lahko razbrali, smo letos na nogometnem turnirju med zaselki nastopili samo odrasli (moški) in otroci. Vzdušje je bilo, kot vedno, enkratno. Prišel je tudi fotograf z določeno poznavnostjo ovekovečit nas igralce (brez igralk). Ni šlo pa vse gladko kot po maslu. Med finalno tekmo se je začelo nebo temniti. Nogometaši so zaradi vrtincev vetra kar plesali in se vrteli na igrišču. Začel je padati dež, ki se je k sreči po desetih minutah ustavil. Vremenske napovedi pa niso bile najbolj idealne za nadaljevanje turnirja. Zato se je naša predsednica Mladinskega krožka odločila, da raje vse pospravimo, da ne bo neurje poškodovalo še tistih (moških vaščanov), dolgotrajnih stebrov nogometnega turnirja. Glede na rano uro, nas je Edi Skok, ki bi se mu rad zahvalil za prostor in košenje trave na igrišču, povabil k sebi na turnir ping ponga.

Tako smo tisti, ki smo vztrajali do konca, vseeno preživeli lep večer v prijetni družbi. Z upanjem, da bo naslednje leto vreme dopustilo lepši, skupen zaključek turnirja, vas pozdravljam. Srečamo se ponovno takrat, drage bralke in bralci, ko bo sonce zasijalo nad nogometno žogo pred cerkvijo na Jazbinah.

Posnetek o naših nogometaših si lahko ogledate na Facebook profilu Mladinskega krožka društva F. B. Sedej.

V junijski številki Števerjanskega vestnika je pri članku o prvem maju našega zvestega pisca Ivana Boškina prišlo do napake. Zaradi tega članek ponovno objavljamo v celoti in se svojim pazljivim bralcem ter avtorju iskreno opravičujemo.

PRVI MAJ IN FANTOVSKÉ DOGODIVŠČINE POSTAVLJANJE MLAJA IN ZGODBE OB TEM

Ivan Boškin

Ljudje, ki pridejo zvečer na plac v Števerjan v resnici ne vedo, koliko se mladi pripravljamo na dviganje mlaja. Najprej se začne iskanje drevesa. Že samo to je ena in prava dogodivščina. Konec marca smo se fantje, tisti seveda, ki se bolj razumemo na gozd, zbrali in se odpravili na iskanje "zaklada". Hodili smo po blatu, v hribe in doline, iskali ravna debla med robido in grmičevjem. Skratka ulovil nas je mrak. Pred divjimi prašiči pa smo zadovoljno zbežali kar s tremi označenimi bodočimi mlaji.

Počasi so začele češnje cveteti in trte poganjati. Vedeli smo, da se bliža 1. maj. Ekipa smo se tistega dne podali še na lov nad bršljanom. Vsako leto že prej vemo, kje je tisti pravi, tisti, ki se mu najbolj svetlika listje. Mirno lahko priznam, da se takoj po postavitvi mlaja ta lov odpre in traja seveda do naslednjega leta. Ko pride čas, pa se dobimo in primerjamo na sodni mizi razne vrste bršljana in volimo za najboljšega. Tako da 1. maja tekočega leta smo ob 14:00 že bili na mestu pokola s škarjami in žagami v žepih.

Z bršljanom je prispel na strehi avtomobila, do placa, še beli list, ki je neizmerno potreben, da zgleda potem mlaj še višji kot bi drugače bil. Takoj smo se lotili dela in začeli s pripravljanjem venca. Med tem se je postopoma začelo zbirati vedno več moških, ki smo čakali samo na to, kdaj bo ura bila, da se odpravimo v gozd. Pred tem pa, kot se spodobi, smo se še najedli pohanega piščanca, da smo lahko potem par ur zdržali ne da bi jedli ničesar. Po drugi strani se prej najemo tudi zato, da če bi se slučajno pripetila nezgoda, bo ponesrečenec lahko odpotoval v vice s polnim, sitim želodcem. -

No, ampak, že preveč govora je bilo o nepomembnih okvirih. Poglobimo se sedaj na glavno sliko tega dne. Traktorji, avtomobili, motorji, vse se je pomikalo le proti enemu kraju, v gozd, kjer nas je čakal mlaj. Veste katera je težava, ko greš iskati mlaj marca v dnevni svetlobi? To, da ni temačno in da je na drevesih nekaj manj zelenja kot maja. Na srečo, smo mlaj označili tako, da je bil prepoznaven in smo ga lahko odkrili kar kmalu; po dobrih dvajsetih minutah. Čakanja, priznam, je bilo kar nekaj. Pričakovanja so se vedno bolj dvigala. V šumenju gozda in narave sem lahko čutil to nestrpnost, ki se širi pred padcem mlaja. Takoj po tem dogodku, se le-ta sprosti v zrak in spusti navzdol ter sreča z Grojnico. Na dan pa se prikaže zaskrbljenost, če bo mlaj srečno odšel iz nizkega grmovja in ovir, ki se mu bodo postavile na pot. Kako je mlaj zlezel pod odprto nebo bo ostala skrivnost. Vedite pa, da se je živ in zdrav priplazil na trdna tla, kjer smo ga lahko mirno obrili. Pot do placa je šla kot po olju. Le pri borovcih, kot vedno, ljudje, čeprav označimo s stoli, da se jim tam na cesti ne splača parkirati, vseeno se za to odločijo. Kot vsako leto je zato kakšna železna želva skoraj šla domov z rahlo oznako na stranskih vratih.

Postavljanje mlaja ni bilo nič posebnega. Zabili smo beli list, naložili venec in dvignili drevo ponovno na noge. Pravim vam, vse je šlo preveč po načrtih in se ni nič nikjer zataknilo. Mlaj je bil v luknji pred polnočjo. Ni zato ostalo drugega kot prižgati žar, da so čevapčiči in vratovina lahko poplesali na vročem olju ter razveselili želodce prisotnih vaščanov.

KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI

Intervju: **Mila Miklus**

IME IN PRIIMEK: **Gregor Antoni**

BIVALIŠČE: **Gorica**

VAŠKO IME: **Loretovi**

LETNIK: **2006**

HOROSKOP: **Vodnar**

NAJLJUBŠA HRANA: **Carbonara**

HOBIJI: **Igranje odbojke in harmonike**

ŠTUDIJ: **znanstveni licej Simon Gregorčič**

KNJIGA NA NOČNI OMARICI: **Deseti brat**

KATERE OBČUTKE IMAŠ ZDAJ, KO ZAKLJUČUJEŠ VIŠJO SREDNJO ŠOLO?

Letos zaključujem peti letnik znanstvenega liceja in mislim, da sem se v teh letih precej novega naučil. Menim tudi, da je bila izbira te šole najboljša zame, saj bom tu pridobil znanje, ki mi bo pomagalo v prihodnosti.

KATERE SO TVOJE NADALJNJE ŽELJE?

Osebnostno nisem še razmišljal tako daleč v prihodnost, saj bi se najprej koncentriral na študij. Mikajo pa me vsekakor potovanja, zato bom to idejo upošteval v svojih bodočih načrtih.

KAJ RAD DELAŠ S PRIJATELJI V PROSTEM ČASU?

Rad hodim s prijatelji na sprehode po naravi. Poleti se gremo večkrat kam kopat ali pa igramo nogomet. Všeč mi je pa tudi, ko gremo na preprost "giretto" z motorji.

POLEG ŠOLE S ČIM SE ŠE RAD UKVARJAŠ?

Poleg šole že več let treniram odbojko pri ekipi Soča. Rad igram tudi na harmoniko, saj sem pred nekaj leti obiskoval tudi glasbeno šolo. Ta pa me je skupaj s športom preveč obremenjevala, zato sem se na koncu odločil, da bom slednjo opustil in vadil na ta instrument le doma v prostem času.

ČEPRAV NE BIVAŠ V ŠTEVERJANU, SI VEDNO PRISOTEN NA VSEH VAŠKIH PRAZNIKI. KAJ TE VABI?

Res ne bivam v Števerjanu, toda mi je ta vas zelo pri srcu. Poleg tega, da je moja mama doma iz Števerjana, sem v tem kraju obiskoval tako vrtec kot osnovno šolo. Zato sem tu spletel tudi mnogo dobrih odnosov z vaščani.

KOGA IZBEREŠ ZA NASLEDNJEGA INTERVJUVANCA?

Barbaro Humar.

KAJ SE DOGAJA OKOLI NAS JULIJ-SEPTEMBER 2024

- 5. julij** Po štirinajstih letih je **Združeno kraljestvo ponovno izvolilo laburistično stranko**. Zmagovito stranko vodi Keir Starmer. Laburisti so osvojili 412 sedežev, kar je bil njihov najboljši rezultat po letu 1997. Volilna udeležba je bila sicer relativno nizka, saj je glasovalo manj kot 60 % volilnih upravičencev.
- 6. julij** Konec poletja je v Nemčiji potekala **Europeada 2024**, največji nogometni turnir jezikovnih in narodnih evropskih manjšin. Ta edinstveni dogodek združuje ekipe, ki predstavljajo različne etnične skupnosti, in poudarja pomen ohranjanja kulturne raznolikosti skozi šport. Moška ekipa slovenske manjšine Žile, je na turnirju pokazala dobro igro, zmagovalci pa so bili Furlani, ki so v finalu premagali ekipo Okitancev. Žensko Europeado pa so osvojile Južne Tirolke.
- 14. julij** **Bivši predsednik Donald Trump preživel poskus atentata v Pensilvaniji**. Trump, ki je ob trenutku napada nagovarjal množico ljudi na zunanjem zborovanju za svojo predsedniško kampanjo je bil lažje ranjen. Ubita sta bila strelec in eden od udeležencev shoda.
- 11. avgust** Zaključile so se **33. Poletne olimpijske igre v Parizu**, kjer so športniki iz celega sveta tekmovali v številnih disciplinah. Italija je dosegla izjemen uspeh, saj so italijanski športniki zbrali skupno 40 kolajn. Slovenija je prav tako blestela, s 7 osvojenimi medaljami.
- 20. avgust** Na nacionalni demokratični konvenciji v Chicagu je podpredsednica ZDA **Kamala Harris uradno sprejela predsedniško nominacijo**.
- 12. september** **Svet Evropske centralne banke (ECB) je znižal osrednje evrske obrestne mere**. To znižanje obrestnih mer je del širše strategije za spodbuditev gospodarske rasti v evrskem območju, ki se spopada z upočasnjevanjem gospodarske aktivnosti.
- 15. september** **Srednjo Evropo so prizadele uničujoče poplave**, ki so najhuje prizadele Avstrijo, Češko, Romunijo, Nemčijo in Slovaško. V Romuniji je v regiji Galați voda narasla do 170 cm, kar je povzročilo smrt petih ljudi in evakuacijo več deset prebivalcev. V Češki je brez elektrike ostalo 60.000 domov, v Avstriji pa so močne nevihte in vetrovi povzročili prekinitev električne oskrbe za 4.000 gospodinjstev.
- 17. september** Mešani mladinski **pevski zbor Emil Komel** se je uvrstil na četrto mesto na 42. Mednarodnem zborovskem tekmovanju prof. Georgi Dimitrov v Varni, Bolgarija.

Do tiskarskega škrata je prišlo tudi pri zadnjem delu recepta naše slaščičarke, ki je žal zmanjkal. Avtorici in bralcem se opravičujemo in recept objavljamo v celoti.

MOJ SLADKI KOTIČEK

Lucija Lango

- Par dni nazaj je mjla mama rojstni in sm razmišlju, d bi ju lohko presenetu sz enu dobro sladicu... ki praveš?

- Maaaaa ku lepo!

- Bi ji nrdu mus sz bzge in malin. Misliš, da bi bla dobra kombinacija? Ku bi ti to izvedla? Maš kejšen nasvet zame, d bom nrdu ljpu figuru?

- Pomojm je dobra kombinacija sladkega, osvežujočega in kislost malin. Jaja to bo top. Ma jst bi se lotila...

Tokrat sem se odločila za ta izziv, ki je bil ideja prijatelja. Hotel je pripraviti mousse iz bezga z malinovim prelivom. Vprašal me je za nasvet, kako bi jaz to izvedla s svojim znanjem. Za izvedbo sem uporabila klasično znanje osnove, ki jo pridobiš v šoli, in nato pikico svoje ustvarjalnosti in poskusov. Baza priprave moussa je mleko, smetana, arome, bela čokolada (za to vrsto moussa) želatina in domači bezgov sirup za okus in aromo.

Ampak to je klasika. Razmišljala pa sem, če bi se lahko naredilo mousse s podobnim postopkom kot bezgov sirup: torej, da nabereš bezgove cvetove in jih namakaš v mešanici mleka in smetane za prbl. 24h (odvisno, koliko intenziven okus želimo). Jaz sem štiri lepe srednje cvetove namakala v mešanici mleka in smetane, ki je po manj kot 24. urah imelo kar močan, dober okus. Tukaj lahko po želji izbirate čas namakanja. Če želite močnejši okus, boste namakali dlje in obratno. Če vam mešanica še vedno deluje premočno, lahko ob izvajanju te procedure dodate več bele čokolade, ki oblaži okus, ali več stepene smetane; ob koncu lahko pa oboje.

Bezeg je rastlina, ki zraste v kosmato drevo. Naredi lepe cvetove oziroma neke vrste majhnih belih grmičkov. Vsaka vejica ima na koncu več lepih mini rožic, ki lepo dišijo. Če se odločite za izdelavo sladice ali sirupa, morate nabirati bezgo na robovih gozdov ali kakih jasih, kjer je manj strupa v zraku. Pred uporabo cvetov jih seveda dobro sperite.

Moram pa priznati, da me je članek prehitel, tako da dobite prve recepte poskusa; za dokončni, odličen recept bo pa potrebno malo več prakse.

Ponujam vam take recepte, da lahko doma tudi vi malo poskusite in se poigrate s svojimi okusi in željami. Z majhnimi spremembami se da veliko narediti ter sladice prilagoditi za vse okuse.

UKRADENI CVET Čas: cca. 2h

Zahtevnost: 2/5

Recept za približno 6-8 kozarčkov (na koncu dobite cca. 750ml moussa oziroma tekočine; odvisno seveda od velikosti kozarčkov)

SESTAVINE:

ZA MOUSSE

250ml smetane

200ml mleka

250ml stepene smetane
 50g bele čokolade
 vanilijev ekstrakt (tekoči ali pa pol semen iz stroka)
 12g vanilijevega sladkorja
 20g sladkorja
 3liste in pol želatine
 70-80ml bezgovega sirupa (če želite močnejši okus seveda lahko date več sirupa)

ZA MALINOV PRELIV:

350-400g malin
 Sok pol limone
 limonino lupino po želji
 cca 15-20g sladkorja (po želji ali želite bolj sladek okus ali bolj kislav okus malin)
 1-2 lista želatine (odvisno če želite imeti bolj puhast ali želatinast preliv)

POSTOPEK PRIPRAVE:

Najprej želatino namočimo v mrzlo vodo za mousse. Belo čokolado narežemo na manjše koščke. V lonček damo mleko, tekočo smetano, sladkor, vanilijin sladkor, vanilijev ekstrakt in kuhamo na nizkem ognju za cca 5-10 minut. Ko je zmes vroča, ji dodamo belo čokolado, odstavimo z ognja in premešamo. Pustimo, da se zmes malo ohladi (ne preveč) in ji dodamo odtisnjeno želatino in spet pomešamo. Nato damo v hladilnik. Med tem časom lahko stepemo smetano in damo močiti želatino za preliv. Ko je zmes ohlajena, ji dodamo stepeno smetano in bezgov sirup ter zmes vlijemo v lončke in jih damo v hladilnik. Za preliv damo v lonček maline, sladkor, sok limone ter malo pokuhamo na srednjem nizkem ognju za cca 5-7 minut. Ko se preliv malo ohladi dodamo odtisnjeno želatino in pomešamo. Nato hladno prelijemo nad mousse v lončke. Končana sladica naj bo nekaj časa v hladilniku, da se ta strdi.

Če se odločite za drugo možnost, namakajte cvetove v mešanico mleka in smetane ter posodo zaprite s pokrovom, da bodo arome ostale čim bolj koncentrirane v mešanici. Nato sledite postopku recepta zgoraj, ampak brez sirupa!

REŠITEV IGRICE:

A= 6 Prešeren, B= 3 Gandhi, C= 2 Cankar, D= 9 Gregorčič,
 E= 10, F= 1, G= 4, H= 11, I= 5, J= 8, K= 7

ČESTITKE

Očku Tadeju Lukmanu in mamici Tamari Tomic se je 24. junija 2024 rodila mala Tia. Dragi Tadej, sedaj nisi več na odrskih deskah, sedaj gre zares! Novi družini čestitamo vsi člani društva F.B. Sedej.

V soboto, 6. julija, sta si zvestobo obljubila Sabrina Bon in Joško Terpin. Novoporočencema iz srca voščimo. Želimo jima veliko sreče in ljubezni.

V soboto, 27. julija 2024, sta v domači cerkvi stopila na skupno pot domačinka, odvetnica in podžupanja občine Števerjan ter dolgoletna članica društva F.B. Sedej Martina Valentinčič ter široko naokrog priznani skladatelj, dirigent MePZ F.B. Sedej, glasbenik in glasbeni pedagog Patrick Quaghiato. Novoporočencema želimo, da bi bila skupna pot posejana z nepozabnimi trenutki in doživetji,

da bi vama pesem ljubezni donela skozi vse življenje!

Očka Maximiliana Formentinija in mamico Marino je 15. septembra osrečilo rojstvo male Anastasie. Novi družini čestitamo in želimo veliko sreče!

V soboto 5. oktobra 2024 sta na skupno pot stopila Nicolina Radunkovic in domačin Jannis Paraschos. Novoporočencema voščimo in jima želimo veliko sreče ter ljubezni.

ZAHVALA

Anica in Tonče se iskreno zahvaljujeta vsem sovaščanom in g. župniku Marjanu za čestitke in voščila ob najini obletnici skupnega življenja. Najlepša hvala za prijetno presenečenje!

DAROVI

Za misijonarja Pedra Opeko:

- I.K. 100,00€.
- Ob krstu Gabrijela, Aleš Komjanc 100,00€.
- V spomin na pokojnega Klavdija – Alfonza Koršiča, žena Lučana 200,00€.
- I.K. v spomin na pokojno Anico Vetrih 50,00€ in v spomin na pokojno Dino Bertoli 50,00€.
- N.N. za vozila MIVA SLO misijonarjev 100,00€.

Za mlade družine v stiski:

- V spomin na pokojnega Brunota Planiščka, Milka Ciglič 50,00€.
- Starši OŠ Števerjan 30,00€.
- V spomin na pokojnega Klavdija - Alfonza Koršiča, žena Lučana 200,00€.
- Namesto cvetja Anici Vetrih, M.K. 50,00€.
- V spomin na pokojno Dino Bertoli, družina Komjanc 130,00€.
- N.N. Števerjan 100,00€.
- N.N. 50,00€.
- Namesto cvetja na grob pokojnega Saverija Rožiča, družina 100,00€; bratranci in sestrice Alojz Humar 20,00€; Veneranda in Marino Humar 40,00€; Danilo Tonut 10,00€; Vogrič 80,00€.

Za cerkev na Jazbinah:

- Namesto cvetja pokojni Ester Sirk, N.N. 50,00€; N.N. 20,00€; Falcicchia - Medvešček 40,00€;
- N.N. 50,00€; N.N. 10,00€; N.N. 10,00€.

Za cerkev na Subidi:

Namesto cvetja pokojni Ester Sirk, Anita Braini 20,00€; Luca 20,00€; N.N. 50,00€; družina Pintar 20,00€; Robert Antoni 20,00€; N.N. 10,00€; N.N. 50,00€; N.N. 20,00€; N.N. 20,00€; N.N. 20,00€; N.N. 10,00€.

SMRTI

Saverio Rožič

Rodil se je 7. novembra 1932 v Števerjanu (takrat občina Kojsko).

Umrli je 22. avgusta 2024 v goriški bolnišnici.

Pogreb je potekal 31. avgusta 2024 v Števerjanu.

ZA VEDNO NAS JE ZAPUSTIL SAVERIJ ROŽIČ

Simon

Konec meseca avgusta nas je za vedno zapustil Saverij Rožič. Stanoval je v Podgori, rojen pa je bil v Števerjanu na Valerišču, točneje na »štengeh«. Kaj in kje se je povsod udejstvoval so že poročali vsi časopisi. Jaz bi se mu rad zahvalil v imenu vseh z Mocverja, za kar je naredil ob deseti obletnici smrti strica Ivota Komjanca. On je namreč dal pobudo za postavitve spominske plošče na stričevo rojstno hišo. Bil je tudi glavni prireditelj akademije, ki je potekala ob tej priliki, saj se je tistega dne na Mocverju zbralo več kot 500 ljudi. Večinoma so bili to bivši bolniki, prijatelji in znanci. Iz kraja Malcesine, kjer je stric bil v službi, so prišli poliomielični bolniki in tudi njegovi kolegi. Zbralo se je tudi veliko število domačinov, ki jih je on zdravil. Saverjo, še enkrat najlepša ti hvala od vseh nas z Mocverja. To obeležje priča, da se je tam rodil zdravnik, ki je vse življenje delal in se posvečal drugim.

Dragi otroci,
Vabimo vas, da se pridružite vajam za

Miklavževanje

V NEDELJO, 13. OKTOBRA,
OB 10. URI
V ŽUPNIJSKEM DOMU F.B. SEDEJ

Namenjeno otrokom
od 2. razreda osnovne šole dalje.

Kontaktne številke:
Valentina Ferligoi +39 349 814 6996
Vida Boškin + 39 333 542 4234

Mladinski krožek F. B. Sedej
organizira:

KAŠTANJADO

V PETEK, 1. NOVEMBRA,
v Sedejevem domu, v Števerjanu.

Ob 18. uri Turnir Briškole

NAJVEČ 16 PAROV
PRIJAVI SE!!

Vida Boškin: +39 333 542 4234

PRIDRUŽI SE TUDI TI OTROSKEMU ZBORU

VIDIMO SE NA
PRVIH VAJAH:

v soboto,
5. oktobra
2024

-v mali dvorani
župnijskega doma
F.B.Sedej

-Veliki OPZ ob 10:15

(od 2. razreda osnovne šole dalje)

-Mali OPZ ob 11:00

(vrtec in 1. razred osnovne šole)

INFO: Vida Boskin
+39 3335424234

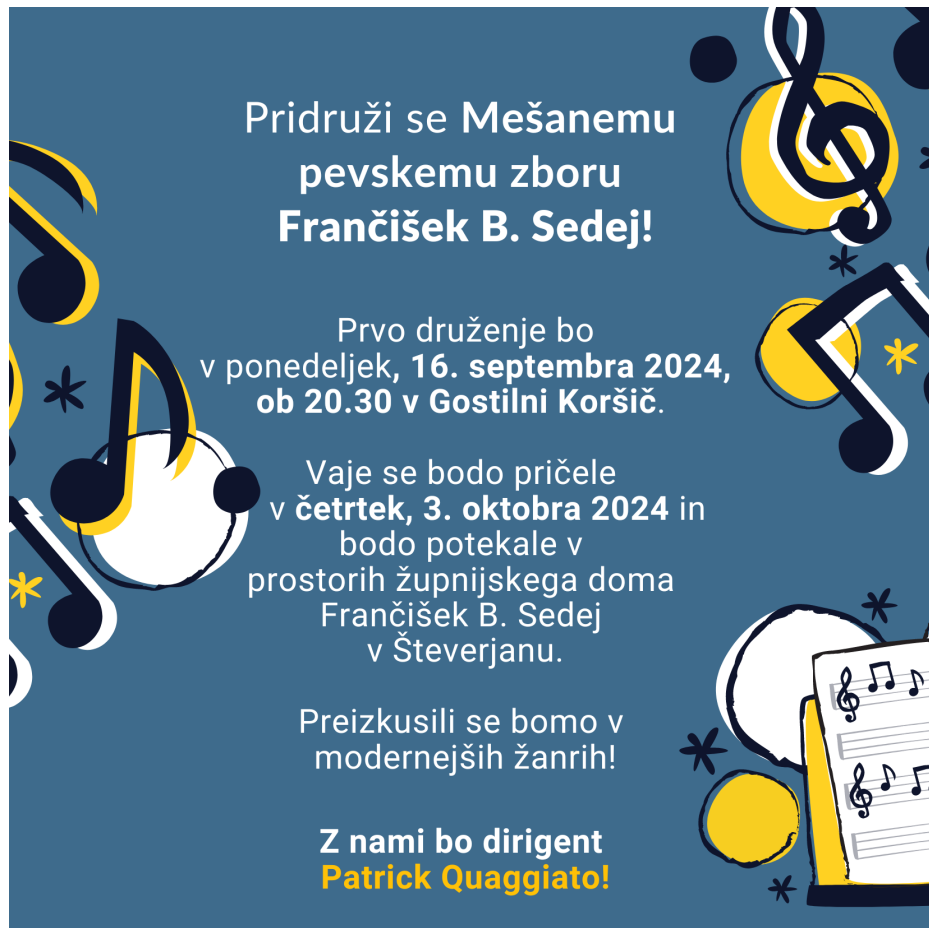
Pridruži se Mešanemu pevskemu zboru Frančišek B. Sedej!

Prvo druženje bo
v ponedeljek, **16. septembra 2024**,
ob 20.30 v Gostilni Koršič.

Vaje se bodo pričele
v **četrtek, 3. oktobra 2024** in
bodo potekale v
prostorih župnijskega doma
Frančišek B. Sedej
v Števerjanu.

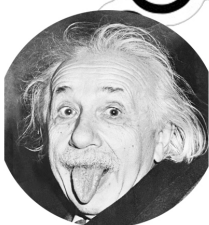
Preizkusili se bomo v
modernejših žanrih!

Z nami bo dirigent
Patrick Quaggiato!

Kdo je kaj rekel/napisal?

Poveži črke s številkami

$E=mc^2$

1π

E - Pitagora

F - William Jones

G - Konfucij

H - Seneca

I - Albert Einstein

J - Winston Churchill

K - Mati Terezija iz Kalkute

2 Odpustljiv je greh, ki ga je mogoče povedati z besedo, izbrisati ga s pokoro

3 Živi, kot da bi moral umreti jutri. Uči se, kot da bi moral živeti večno

4 Življenje je v resnici preprosto, vendar ljudje vztrajajo pri tem, da ga zapletajo.

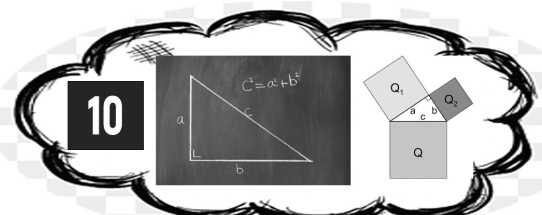
5 „Samo dve stvari sta neskončni: vesolje in človeška neumnost; glede vesolja imam še vedno nekaj dvomov.“

6 Vrtinec so vidli čolnarji dereč, al Urške videl noben ni več

7 Za nas je služiti privilegij, in to, kar si prizadevamo dati, je resnična storitev, ponujena z vsem srcem. Zavedamo se, da je to, kar počnemo, le kapljica v oceanu, vendar bi bil ocean brez te kapljice manjši

8 Optimist vidi priložnosti v vsaki nevarnosti, pesimist vidi nevarnost v vsaki priložnosti.

9 Krasna si, bistra hči planin ...

11 Težave krepijo um, tako kot delo krepi telo.

A= ___ B= ___ C= ___ D= ___ E= ___ F= ___ G= ___ H= ___ I= ___ J= ___ K= ___